

ЩОДО ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ЕЛЕМЕНТІВ ТЕАТРАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ В МЕТОДОЛОГІЮ ВИКЛАДАННЯ ВИЩОЇ МАТЕМАТИКИ

¹ Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

Анотація

Обґрунтовано доцільність впровадження елементів театральної педагогіки в методології викладання дисципліни «Вища математика», розглянуто умови їх успішної імплементації, виокремлено переваги застосування обраних методів та прийомів.

Ключові слова: вища математика, театральна педагогіка, методологія викладання, навчальний контент, дистанційне навчання

Abstract

The expediency of introducing elements of theatrical pedagogy in the methodology of teaching the discipline "Higher Mathematics" is substantiated, the conditions of their successful implementation are considered, the advantages of using selected methods and techniques are highlighted.

Keywords: higher mathematics, theater pedagogy, teaching methodology, educational content, distance learning.

Вступ

Сучасний навчальний процес передбачає швидкі та, практично, одночасні зміни як навчального контенту, так і структури заняття. Процес навчання доводиться адаптувати до зовнішніх реалій дистанційного навчання з урахуванням технічних проблем, постійного стресу в умовах воєнного стану, необхідності коригування навчальної програми. За таких умов усталені педагогічні засоби та методи не спрацьовують, як і новітні інноваційні технології та підходи в освіті [1]. Разом із тим залишається актуальною якість освітнього процесу, повнота засвоєння студентами контенту дисципліни «Вища математика», яка є базовою для багатьох технічних спеціальностей. Для вирішення цієї задачі видається доцільним впровадження елементів театральної педагогіки в традиційну структуру лекційних і практичних занять [2]. Проте на сьогодні досвід впровадження елементів театральної педагогіки в технічні дисципліни, особливо в умовах дистанційного навчання, вивчений не достатньо.

Метою роботи є обґрунтування доцільності та переваг імплементації деяких елементів театральної педагогіки в методологію викладання «Вищої математики», виокремлення умов їх успішного впровадження та застосування в навчальному процесі.

Основна частина

Викладання «Вищої математики» в умовах дистанційного навчання вимагає від викладача переосмислити методику викладання, вдосконалювати свої інформаційні вміння та навички, докладати додаткових зусиль до підтримки вмотивованості здобувачів освіти, усвідомлювати негативні наслідки, аналізувати реальний стан речей (наприклад, втрату безпосереднього контакту викладача із здобувачами вищої освіти) [3].

Театральна педагогіка розглядає кожне заняття як драматичний твір [4], що розвивається за класичним сюжетом: вступ – зав'язка, перипетії (основна частина), кульмінація, розв'язка. Власне, ці елементи цілком відповідають традиційному наповненню заняття з дисципліни «Вища математика», проте лише їх не достатньо для повноцінної співпраці між учасниками освітнього процесу, що є однією із умов для підвищення якості освіти [3]. Театральна педагогіка дозволяє імплементувати в традиційну структуру позасюжетні елементи (опитування, вхідний контроль, бліц-повідомлення, алюзії на попередній матеріал), ліричні відступи (відомості про міжпредметні зв'язки, практичне застосування), додаткові сюжетні лінії або прийому «сюжет в сюжеті» (відео приклади).

Традиційне лекційне заняття можна доповнити епілогом (наприклад, підбиття підсумків за кількома попередніми заняттями), прологом (запропонувати студентам пригадати шкільний матеріал з

теми заняття і вже на його основі будувати лекційний матеріал), діалогами (наприклад, «мозковий штурм» замість традиційного пояснення розв'язування запропонованого прикладу).

Практичне заняття доцільно розпочинати з експозиції – вхідного контролю (теоретичні поняття, визначення, основні формули). Проте викладач, опираючись на готовність студентів до активної роботи, може перетворити контроль на підбиття підсумків, перенісши його на кінець заняття – пролог. В якості позасюжетних елементів можна запропонувати студентам роздумати над можливістю застосування тих чи інших задач в їх основній діяльності (роздум), самостійно пояснити шлях розв'язання завдання, аргументувати вибір того чи іншого методу (зміна рольових позицій [5]). В такий спосіб здобувач освіти перетворюється з пасивного виконавця (дійова особа) в співавтора заняття (активний творець). В такий спосіб викладач активує творче самопочуття студентів, переходить від функції «передавач знань» до функції «актуалізатора розвитку» [5].

Переваги впровадження елементів театральної педагогіки в методологію викладання вищої математики очевидні: мобільність структури заняття, швидка зміна ходу заняття відповідно до реакції студентів (заміна, видалення чи впровадження позасюжетних елементів не шкодить загальному змісту заняття, оскільки лише доповнює його), варіативність змістових та структурних елементів, збагачення інноваційної культури викладача, налагодження більш тісного зв'язку учасників освітнього процесу, розвиток креативності здобувачів освіти, формування проактивної позиції.

Разом із тим, вдала імплементація можлива лише за дотримання певних умов: достатня інноваційна та комунікаційна культура викладача, наявність опорного конспекту-сценарію, структурування навчального контенту за елементами сюжету, відповідність структури сюжету та позасюжетних елементів навчальній меті.

Висновки

Таким чином, впровадження елементів театральної педагогіки в методологію викладання вищої математики розширить педагогічний арсенал викладача, його інноваційну культуру, дозволить адаптувати навчальний контент до реалій дистанційного навчання в умовах воєнного стану, сформує більш тісний зв'язок між учасникам освітнього процесу, що, своєю чергою, сприятиме покращенню якості освіти в цілому.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Царева О. С. Аспекти розвитку інноваційної культури педагога технічного вузу/ О. С. Царева, Н. Д. Подубинська// Інноваційні технології в освіті. Матеріали Міжнародної науково-теоретичної конференції, [Івано-Франківськ], 9-11 квітня 2019 р. – Івано-Франківськ, 2019. – С. 253-254
2. Царева О. С. Застосування елементів театральної педагогіки при викладанні для студентів технічних спеціальностей/О. С. Царева, Н. Д. Подубинська, І.З. Савчин// Наукові відкриття та фундаментальні наукові дослідження: світовий досвід: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, [Полтава], 20 травня 2019 р. – Полтава, 2019. – С. 40-42
3. Гришко О. М. Про дистанційне викладання вищої математики в умовах карантину/ О. М. Гришко, В. А. Гураль// Дистанційна освіта в Україні: інноваційні, нормативно-правові, педагогічні аспекти. – 2021. - № 1. – С. 131-133
4. Коваль П. Використання театральної драматургії у навчально-виховному процесі – запорука високоякісної професійної підготовки майбутніх фахівців/ П. Коваль// Обрії. – 2015. - №2. – С. 57-60
5. Середя Н. В. Елементи театральної педагогіки у формуванні педагогічної майстерності// Н. В. Середя// Теорія і практика управління соціальними системами. – 2011. - №2. – С. 48-54

Царева Олександра Степанівна — асистент кафедри прикладної математики, Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, Івано-Франківськ

Семенчук Андрій Васильович — канд. фіз.-мат. наук, доцент кафедри прикладної математики, Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, Івано-Франківськ

Tsareva Oleksandra S. — Assistant of the Department of Applied Mathematics, Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas, Ivano-Frankivsk

Semenchuk Andrii V. — Cand. Sc. (Eng), Assistant Professor of the Department of Applied Mathematics, Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas, Ivano-Frankivsk